

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ve talep ederim.

Av. Abdurrahman TUTDERE
TBMM Başkanlık Divanı Üyesi
Adıyaman Milletvekili

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca bir diğer önemli husus ise, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları vb.) sebep olmasıdır.

Adıyaman'da "Hava Kalitesinin Kontrolü" konusundaki çalışmalara ilişkin Bakanlığınızca en son açıklanan raporda yer alan 2020 yılı verileri incelendiğinde, Adıyaman'da Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgesi alan firmalar aracılığıyla kömür satmak isteyen firmalara 171 adet satış izni belgesi verildiği, ardiye ve binalarda kömür denetimleri gerçekleştirildiği, 630 bini aşkın nüfusa sahip kentte hava kirliliği ile ilgili 15.000 adet broşür bastırılarak, kış mevsiminde Adıyaman Belediyesine su faturalarına eklenip dağıtılması için teslim edildiği ifade edilmiştir. Raporda yer alan noksan bilgilere göre Adıyaman'da Hava Kalitesinin Kontrolüne gereken özenin gösterilmediği açıktır.

Yine aynı raporda Adıyaman'a ait "Temiz Hava Eylem Planı" bulunmadığı ifade edilmiş, Adıyaman'da bir adet hava kirliliği ölçüm cihazı bulunduğu belirtilmiştir. Bu cihaz vasıtasıyla yapılan hava kirliliği ölçüm sonuçları incelendiğinde; renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO₂) seviyesinin 376,14(hassas), toz partikül madde (PM₁₀) seviyesinin 290,40 (sağlıksız) olduğu görülmektedir. Bu oranlar hava kalite indeksi değerlerinde "hassas ve sağlıksız" kavramlarına karşılık gelmektedir.

Raporda göze çarpan bir diğer önemli husus ise Adıyaman'da "İklim Değişikliği Eylem Planı" çerçevesinde yürütülen herhangi bir çalışmanın yapılmıyor olmasıdır.

Bu bağlamda;

1. 2022 yılı nisan ayı itibarıyla Adıyaman'da Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgesi alan firma sayısı kaçtır? Bu firmalar tarafından kömür satmak isteyen firmalara verilen satış izni belgesi sayısı kaçtır?
2. 2021 yılında ve 2022 yılının ilk üç ayında kömür denetimi yapılan bina ve ardiye sayısı kaçtır? Bu denetimler sonrası tespit edilen usulsüzlükler var mıdır? Usulsüzlük tespit edildiyse kaç kişiye ne tür yaptırımlar uygulanmıştır?

3. 2021 yılında Adıyaman'da Hava Kalitesinin Kontrolünün sağlanmasına ilişkin yürütülen çalışmalar nelerdir?
4. Bakanlığınız tarafından yayımlanan raporda "Temiz Hava Eylem Planı" bulunmadığı ifade edilen Adıyaman ilimizde Temiz Hava Eylem Planı oluşturulmasına ilişkin yürütülen çalışmalar var mıdır? Varsa bu çalışmalar nelerdir ve hangi aşamadadır?
5. Hali hazırda Meteoroloji Müdürlüğü bahçesinde bulunan bir adet hava kalitesi ölçüm cihazına ek olarak Adıyaman'da farklı bölgelere yeni hava kalitesi ölçüm istasyonu yapılmasına ilişkin yürütülen herhangi bir çalışma var mıdır?
6. Adıyaman'da hava, su vb. konularda alıcı ortama atık salan işletmelerin kontrolü ne sıklıkta yapılmaktadır? Bu işletmelerin çevreyi kirletmemeleri için yürütülen çalışmalar nelerdir? Kontroller sonucu uygulanan herhangi bir yaptırım olmuş mudur? Toplam kaç işletmeye kaç yaptırım uygulanmıştır? Yaptırımların türleri nelerdir?
7. Adıyaman'da "İklim Değişikliği Eylem Planı" oluşturulmasına yönelik Bakanlığınızca yürütülen çalışmalar var mıdır? Varsa bu çalışmalar nelerdir?
8. 2020, 2021 ve 2022 Nisan ayı itibarıyla Adıyaman ilinde bulunan araç sayıları ne şekildedir? Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi düzenlenen firma sayısı kaçtır? Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü yaptıran araç sayısı kaçtır?